

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)
Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 2.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

La ĈEFESTRARO kaj la REDAKCIO
de „NEDERLANDA KATOLIKO”
deziras al ĉiuj anoj kaj legantoj
DIBENITAN NOVJARON.

NA HET PROPAGANDANUMMER.

Het orgaan van de I.K.U.E. (Internationale Katolieke Esperanto Vereniging) bestond 30 jaar. Wat de redakteur van dat orgaan, de Zeereerw. Heer Font Giralt, tevens voorzitter van I.K.U.E., schreef — is ook van belang voor Nederlanda Katolika. Hier volgt het, met onze vertaling. *)

DUC IN ALTUM...

Tiujn ĉi vortojn senĉese mi aŭdas interne de mi mem, kiel martelado sur amboso, precize kiam mi intencas ion skribi pri la jubilea dato, kiun signifas la apero de la nuna numero de ESPERO KATOLIKA. Ĉu vi ri-

DUC IN ALTUM...

Deze woorden hoor ik onop- houdelijk in me als gehamer op een aambeeld en biezonder nu ik iets wil schrijven over de jubilee- datum, die het verschijnen van dit nummer van Espero Kato- lika beteekent. Hebt gij, waarde

*) Gereedgemaakt voor 't propagandanummer, maar wegens plaatsgebrek daarin niet afgedrukt.

markis, kara leganto, ke en la
koverto ni skribis: 30a jaro?

En oktobro de la jaro 1903 la
kuraĝo de nia neforgesebla Pas-
tro Peltier aperigis la unuan nu-
meron de nia kara gazeto. Kiu
estus povinta antaŭvidi, ke la
malgranda okpaĝa gazeto atin-
gus sian tridekjaran ekzistadon?

Sed jen tia ĝi nun fariĝas. Kaj
meditante pri la signifo de tiu
okazintaĵo ree mi aŭdas en mi
mem voĉon, kiu ordonas: Duc
in altum...

Eble la tri vortoj estas por vi
nekompreneblaj, kara leganto.
Ne traserĉu vian E-vortaron: en
ĝi ili ne troviĝas. Nur en latina
vortaro vi povus ilin trovi. Kaj
vi ankaŭ povus ilin trovi en la
latina Evangelio de la IV di-
manĉo post la pentekosto, en tiu
belega fragmento pri la mirakla
fiŝkaptado.

Pro la multnombra ĉeestantaro
deziranta aŭskulti Jesuon, Li iris
sur la barkon de Simono (al kiu
Li poste donis la nomon: Petro)
kaj el tiu barko la Dia Majstro
instruadis la homamason.

Post la prediko la Majstro di-
ris al Simono (laŭ la latina tek-
sto): Duc in altum... Gvidu la
barkon internen de la maro, kaj
Simono obeis. Meze de la maro
Jesuo ordonis: „Ĵetu viajn retojn
en la maron”. Tiam Simono di-
ris: „Majstro! la tutan nokton ni
penklopodis kaj nenion ni kap-
tis; sed en via nomo mi ĵetos la
retojn”. Kaj ili kaptis tiom gran-

lezer, gemerkt, dat we in de
kop van dit nummer schreven:
30e jaargang?

In Oktober van het jaar 1903
kon door de moed van onze on-
vergetelike Pastro Peltier het
1e nr. van ons dierbaar orgaan
verschijnen. Wie zou hebben
kunnen voorzien, dat het kleine
blaadje van 8 pagina's haar der-
tigjarig bestaan zou bereiken?

En zie, dat deed ze. En de
betekenis van die gebeurtenis
overwiegend, hoor ik weer in me-
zelf een stem, die beveelt: Duc
in altum...

Misschien zijn de drie woor-
den voor U onbegrijpelijk, dier-
bare lezer. Zoek niet in een
Esperanto-woordenboek; daarin
zult ge ze niet vinden. Ge zoudt
ze kunnen vinden in een Latijns
woordenboek. En ook vindt ge
ze in het Latijnse Evangelie van
de 4e Zondag na Pinksteren, in
dat prachtig fragment over de
wonderbare visvangst.

Wegens de grote menigte die
verlangde naar Jezus te luiste-
ren, ging Deze op 't schip van
Simon (die Hij later de naam
Petrus gaf) en vanuit dat
scheepje onderwees de Godde-
like Meester de menschenme-
nigte

Na de prediking zei de Mees-
ter tot Simon (volgens de La-
tijnse tekst): Duc in altum...
Breng uw schip in zee, en Simon
gehoorzaamde. Midden in zee
beval Jezus: „Werp uw netten
uit in zee.” Toen zei Simon:
„Meester de gehele nacht heb-
ben we gearbeid en niets ge-
vangen, maar in Uw Naam zal
ik de netten uitwerpen.” En zij

dan nombro da fiŝoj, ke la re-
toj rompiĝis.

Mi sentas, karaj IKUE-anoj,
kvazaŭ al mi kaj al ĉiuj la Dia
Majstro ordonos nun la samajn
vortojn: duc in altum..." ESPE-
RO KATOLIKA komencas per
la nuna kajero la tridekjaran ek-
zistadon. Malgraŭ ĉiuj homaj
supozoj ĝi konserviĝis; kontraŭ
ĉiu espero, ĝi prosperis. Kiel mal-
granda barketo, englutita de mi-
nancantaj ondegaj, ĝi malaperis
el la okuloj de la rigardantoj,
sed ĝi sukcesis venki la onde-
gojn kaj ankoraŭ nun fiere flirti-
gas la standarton ricevitan an-
taŭ tridek jaroj".

„Ne pensu, — daŭrigas la
mistera voĉo — ke tio estas homa
venko. Ne; la homaj estus mala-
perigintaj la belan gazeton; nur
Mi ĝin subtenis, ĉar Mi espe-
ras de ĝi multan bonon, ĉar Mi
volas el ĝi longe prediki, ĉar Mi
volas per ĝi multe fiŝkapti: duc
in altum..."

Al tiuj vortoj de la Dia Maj-
stro, mi — fidante je vi ĉiuj —
nur scias respondi kiel Simono:
„Majstro! en via nomo..."

En tiu ĉi nomo ni komencas
la tridekjaran ekzistadon de E.
K. Malgraŭ la terura krizo, la
situacio prezentiĝas esperplena:
ni progresas. E.K. bone fartas
post longjara ekonomia suferado.
Cetere pasintan someron ni
klopodis fiksi firman bazon al
ĝia ekzistado, kaj ni esperas ke
la klopodoj estos sukcesaj.

vingen zulk een groot aantal
vissen, dat de netten scheurden.

Ik voel, dierbare I.K.U.E.-
leden, alsof de goddelijke Mees-
ter aan mij en aan U allen nu
beveelt dezelfde woorden: Duc
in altum... „Espero Katolika be-
gint met dit nummer het dertig-
jarig bestaan. Tegen alle men-
selik verwachten bleef ze be-
waard. Tegen alle hoop bloeide
ze. Als klein scheepje, opgeslokt
door de dreigende golven, ver-
dween ze uit de ogen van de
toeschouwers, maar ze slaagde
er in de golven te overwinnen
en nu nog wappert fier de vlag,
die ze 30 jaar geleden ontving."

„Denk niet", — vervolgt de
geheimzinnige stem — „dat dit
een menselijke overwinning is.
Nee, de mensen zouden het
schone blad hebben laten ver-
dwijnen. Slechts Ik ondersteun-
de haar, want Ik verwacht van
haar veel goed, want Ik wil in
haar lang prediken, want Ik wil
door haar veel vis vangen: Duc
in altum..."

Aan deze woorden van de
Goddelijke Meester, kan ik —
vertrouwend op Uw allen —
slechts antwoorden als Simon:
„Meester, in Uw Naam....."

In deze naam begonnen we
het 30-jarig bestaan van E. K.
Niettegenstaande de verschrik-
kelijke crisis, toont de toestand
zich hoopvol: wij gaan vooruit.
E. K. maakt het goed na jaren-
lang ekonomies lijden. Overig-
ens hebben we deze zomer ge-
tracht een vaste basis te vormen
voor haar bestaan, en wij hopen,
dat de pogingen sukses zullen
hebben.

Sed sur ĉiu tera klopodo, ni fidu precipe en la laboro, farota je la nomo de la Dia Majstro: „En Via nomo ni jetos la retojn”

J. Font Giralt, sacerdots.

(Uit: Esp. Kat. van Okt. 1933.)

Maar laten we op ieder aards pogen vooral vertrouwen op de arbeid die gedaan zal worden in de naam van de Goddelike Meester: In Uw Naam zullen we de netten uitwerpen...

J. Font Giralt, Priester.

Na het uitwerpen van de netten, het binnenhalen van de vangst. Nu ons Propagandanummer is verspreid onder de Nederlandse Katholieken wachten we op de buit. Na het propagandanummer moge de vangst voor N.K. groot zijn.

Echter — na het uitwerpen der netten moet het binnenhalen ervan volgen, dus — onze arbeid is nog niet geëindigd.

Moge 1934 een vruchtbaar jaar zijn voor N.K. en zo ook voor onze I.K.U.E.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

ONS ORGAAN.

„NEDERLANDA KATOLIKO”.

De afdeulingsbesturen hebben voor eenige weken van ons secretariaat een vragenlijst ontvangen, die bedoelde te zijn een enquête omtrent de opvattingen en wenschen die ten opzichte van ons orgaan bestaan.

Dat wil zeggen, omtrent den inhoud. Want het bestaansrecht van ons eigen Nederlandsch R. K. Esperanto-tijdschrift was daarbij niet in geding.

Voor het Hoofdbestuur staat vast, dat van ons orgaan alleen in uitersten nood afstand zou worden gedaan. De ondervinding is ten deze een goede leermeesteres. Zonder eigen orgaan was onze bond een dood lichaam geworden. Met het herstel van ons eigen tijdschrift kwam de langzame, maar zekere heropleving. Het Hoofdbestuur zou zijn verantwoordelijke taak, ten opzichte van onze beweging, al zeer slecht begrijpen, wanneer niet het orgaan haar volle en blijvende belangstelling had.

* * *

Met genoegen mochten wij constateeren, dat een zeer groot deel der secretarissen de gevraagde antwoorden met zorg heeft behandeld. Uiteraard loopen de meeningen uiteen. Maar er is toch een zeer kenbaren draad aanwezig.

Zeker is, dat de ingekomen antwoorden voor het Hoofdbestuur nuttige aanwijzingen te over bevatten, waarmede de Redacteur natuurlijk is in kennis gesteld.

In het algemeen blijkt de inhoud te worden gewaardeerd.

De uitzonderingen vormen hier degenen, die om soms onderling zeer tegenstrijdige motieven eigenlijk tegen het orgaan als zoodanig, zijn.

Om finantieele redenen kan tot uitbreiding niet worden overgegaan. Wij moeten dus — en onze ijverige en kundige redacteur zal er zeker zijn best voordoen — naar verdieping en verinnerlijking streven.

Groote veranderingen zullen dus in ons orgaan niet plaats hebben. De redacteur gebruikt de spelling Kollewijn. Het is zijn goed recht.

Medewerkers kunnen het natuurlijk ook doen, of maken desgewenscht een keuze uit de officieele spellingen *De Vries en Te Winkel* en *Terpstra-v. Ginneken*.

De taal zal grootendeels Nederlandsch blijven, om het karakter als Nationaal orgaan te kenschetsen, om bruikbaar te zijn voor propaganda-doeleinden en om zeker geen concurrent te zijn voor ons internationaal Katholiek blad „*Espero Katolika*”.

De oefenrubrieken verheugen zich in groote belangstelling en we willen van deze plaats de beide verzorgers een welgemeenden dank brengen voor hun nuttigen arbeid.

De rubriek „Uit de Afdeelingen” zal misschien één wijziging ondergaan. Hier zal naar beperking worden gestreefd. Daarom wordt de medewerking der afdeulingsrapporteurs ingeroepen. Veel berichten worden tegemoetgezien, maar korte. Bepaalde feiten en methoden kunnen ook voor anderen nuttig zijn. Daarom secretarissen, steek uw licht niet onder de korenmaat, maar zendt aan onzen redacteur korte, pakkende berichten over uwe actie.

H. DAMEN.

GARANTIEPLAN E. K.

Inzake het Prae-advies van 't Hoofdbestuur op het door Pastro Font Giralt en E.K.-N.K. commissie ad hoc voorgestelde garantieplan van 500 abonnementen op „*Espero Katolika*” is de definitieve uitslag der schriftelijke stemming als volgt:

Vóór: 17 afdeelingen en 6 afgevaardigden der verspreide leden met totaal 39 stemmen.

Tegen: 4 afdeelingen met 5 stemmen.

Ongeldig: 4 afdeelingen met 10 stemmen.

Hiermede is 't voorstel, dat de Bond aan „*Espero Katolika*” 500 abonnementen garandeert, met volstreckte meerderheid aangenomen.

Het Hoofdbestuur betuigt den Commissie ad hoc hartelijken dank voor de zeer vele werkzaamheden in deze gedaan en verklaart de Commissie ontbonden.

SECRETARIS.

AAN ALLE VERSPREIDE LEDEN.

Nu 1934 begonnen is, verwacht N. K. uw contributie. Deze bedraagt voor gewone verspreide leden f 2.50, en voor degenen, die wonen in 'n plaats waar een afdeling gevestigd is, f 3.—.

Een viertal personen betaalden reeds in 1933. Hiervoor onzen hartelijken dank.

Spaart u zelf innigskosten, en stort *vóór 15 Februari* uw contributie op gironummer 121449 van Nederlanda Katoliko,

Auvergnestraat 20,
BERGEN OP ZOOM.

UIT DE AFDELINGEN.

Nijmegen.

Raporto de la jarkunveno de la „Stelo de l'Maro. Vendredon la 3 an de Novembro 1933a.

Je la oka kaj duono la prezidanto malfermis la kunvenon, atentigis je la libroekspozicio de la „Populara Esperanto Biblioteko“, kaj elparolis sian miron pri la malbona florado de nia klubo. Li esperis, ke tio, post tiu ĉi kunveno aliĝos. La jarraporto, en kiu neniuj bonaj povis esti priskribata, estis aprobata. Ankaŭ la raporto de nia kasisto estis aprobata, sed li parolis pri sendormaj punktoj. Sekvis la organizado de propaganda vespero, kiu okazos la 11 an de Novembro. La nove elektitaj estraranoj estas Sro. A. Grasso, sro. H. Kempers kaj sro. W. Peeters, kiu fariĝis sekretario.

Pro la malbona kasstato, la estraro proponis plialtigi la kotizon. Oni decidis, ki post Januaro la jarkotizo estos 5 guldenojn. Nova regularo estos kunmetata. Je la deka la prezidanto fermis kun la Kristana saluto, esperante ke la klubo reviviĝos kaj kreskos.

Ne pensu, ke nia klubo mortis. Ĝi nur dormis, sed nun kun novaj fortoj ĝi revekiĝas.

W. PEETERS, Sekretario.

Roosendaal.

„LA MATENSTELO“.

Op Zondag 29 Oct. j.l. jaarvergadering van „La Matenstelo“. Benevens Geestelijk Adviseur waren bijna alle leden aanwezig. Na opening spreekt de Voorzitter zijn tevredenheid uit over de flinke opkomst en brengt in herinnering dat we heden het eerste lustrum herdenken. Zegt verder dat de afd., trots de ongunstige tijdsomstandigheden, zich een bescheiden plaats in de Esperanto-beweging

heeft weten te veroveren en dat hij de beste verwachtingen heeft voor de toekomst.

Hij brengt hulde aan de mede-oprichters, de heeren M. Hoppenbrouwers en H. v. d. Boom, die den grondslag hebben gelegd voor de Esperanto-beweging hier in Roosendaal.

De Secretaris memoreerde in zijn jaarverslag het ontstaan van de afd., de moeilijkheden die overwonnen werden en verder eenige bijzondere voorvallen gedurende de eerste vijf jaren. Een schriftelijke gelukwensch was ingekomen van ons oud-lid frater H. Manders, thans priester-student in het Redemptoristen-Seminarie te Roermond.

Als bestuurslid werd de heer W. de Bruijn gekozen.

Teneinde te bevorderen dat zooveel mogelijk alle plaatselijke Esperantisten zich bij ons zullen aansluiten, werd de contributie zoo laag mogelijk gesteld. De Voorzitter spoort de leden aan te trachten vrienden-Esperantisten te bewegen lid van onze afdeeling te worden.

Na de gebruikelijke rondvraag, sluiting van deze schitterend geslaagde vergadering per la Kristana Saluto.

A. G. DE BAKKER, Secretaris.

Haarlem.

Naar men ons bericht, is aan de Afdeeling Haarlem toegewezen als Geestelik Adviseur de Weleerw. Zeergel. Heer Professor Andreoli, van het Seminarie Hageveld.

Resumo.

Tri raportoj dum 2 monatoj. Tro malmulte.

Haarlem ricevis religian konsilanton. Eĉ profesoran. Ni gratulas.

Nijmegen: malbona jarraparto, malplena kaso sed nova entuziasmo kiu certe revekigos la dormantan klubon. Multan sukceson.

Roosendaal: Jarkunveno en kiu ĉeestis preskaŭ ĉiuj anoj por festi la kvinjaran ekzistadon. Ili rekompence ricevis malpliigitan kotizon, kiu atribuu de pligrandigo de la klubo. Antaŭen.

UIT DE ESPERANTO BEWEGING.

MARIA MILSON (Ramo). †

Op 82-jarige leeftijd stierf op 14 Aug. te Bossey (Fr.) Maria Milson. Vanaf het begin een ijverig beoefenaarster van Esperanto

heeft ze veel gedaan om deze taal te verspreiden in katolieke kringen. Vóór de oorlog werkte ze mede aan verschillende Esperanto-periodieken. Haar talent als schrijfster blijkt het best in haar vertaling van „Fabiola”. Van haar hand zijn ook: En Svislando, Eĉ en doloro ni estu ĝojaj, kaj Parvulo.

Van geboorte protestant en weduwe van een Anglikaans priester, maakte ze kennis met de grote priester Austin Richardson, eveneens Anglikaans bekeerling, en deze kennismaking leidde tot haar overgang tot het Katoliek Geloof.

De Katolieke Esperantobeweging heeft haar veel te danken. Bidden we voor haar zielerust.

FR. M. GENEROSUS. †

La 27-an de nov. '33-a mortis subite, pro korapopleksio, en 63-jara aĝo, Rev. Fratulo M. Generosus, membro de la konata Tilburga Kongregacio de Fratuloj kaj direktoro de la Fratulejo en Loon op Zand (Nederlando).

Fratulo Generosus estis silenta, nebruema sed fervora adepto de la katolika Esperanto-movado: li ĉiam ekĝojis aŭdante pri niaj sukcesoj kaj progresoj, li multe bedaŭris la ankoraŭ en multaj katolikaj rangoj regantan blindecon pri la utileco de E. por la Katolika Eklezio. Li ĉiam estis preta, helpi nin. Li tre lerte trakudis esperantlingven la belan pedagogian broŝuron „Antaŭ ĉio: Idealoj!” de la famkonata nederlanda Fratulo-pedagogo S. Rombouts, kiu aperis en „Espero Katolika”. Li ankaŭ tuj akceptis nian proponon, traduki katolikan apologian broŝuron. Nun li mortis! Vere, ni treege sentas ĉi tiun novan perdon! Sed, ne, ni ne perdis lin: Fratulo Generosus certe ne forgesos siajn antaŭajn kunbatalantojn; verŝajne en la ĉielo li povos esti al ni ankoraŭ pli utila ol ĉi tie sur la tero.

Interdume ni preĝu por li, por ke la Bona Dio lin rekompencu pro ĉio, kion li faris ankaŭ por la Katolika Esperanto-Movado.

Reusel, 9-XII-'33.

Frato Wigbertus van Zon.

EKSAMENS UTRECHT DIPLOMA A.

Aan dit op 18 Nov. j.l. gehouden examen is deelgenomen door 114 kandidaten, waarvan geslaagd 79. Onder de geslaagden zijn de N. K. leden: de dames: C. M. Diesfeldt, Voorburg, Th. M. J. Brouwer, Winterswijk, en de heren: H. H. de Kruif, Amsterdam, Th. N. Ebbing, Wognum, Ch. Sanders, Eindhoven. — Gratulon.

R. K. FABRIEK SARBEIDERS.

Men bericht ons uit Arnhem:

„In de „R. K. Fabrieksarbeider”, het vakblad van de Ned. R. K.

Fabriksarbeidersbond, verschenen gedurende de afgelopen zomer geregeld artikelen over Esperanto.

De derde week in September begint in dit blad een schriftelijke Esperanto-cursus, waarvoor zich reeds meer dan 200 cursisten aanmeldden."

VAN DE PERSDIENST.

Door onze Perschef, Fr. Wigb. v. Zon, is aan alle Katolieke bladen een opwekking gestuurd om voortaan de berichten over Esperanto op te nemen en tevens een oproep geplaatst, waarin de Katolieke Esperantisten van Nederland aangespoord worden om zich aan te sluiten bij de bond Ned. Kat. Die oproep wordt besloten met een „Tot ziens in Mei in Den Bosch”.

We hopen dat allen aan die oproep gehoor zullen geven. Het 25-jarig bestaan van N. K. moet ook in dit opzicht feestelijk herdacht kunnen worden. Ieder N.K.-lid helpe mee.

LITERATURA KONKURSO DE ESP. KAT.

Subpremiitaj Nederlandanoj:

Sro. Joh. Hartog, Baarn. Verkis: Ni konfesas.

Fino. Wilh. v. d. Zijde, Hago. Verkis: „Ĝi estas sanktulino”.

Nederlanda Katoliko elkore gratulas.

AŬSKULTU.

Mardon, la 2an de Januaro, de 5,45 ĝis 6 parolos esperantlingve Fr. WIGBERTUS VAN ZON antaŭ la K.R.O. mikrofono por instigi ĉiujn Katolikajn Esperantistojn, ankaŭ tiujn en aliaj landoj, anĝi al nia Kat. Esp. Unuiĝo.

BOEKBESPREKING.

Quo Vadis, de Henryk Sienkiewicz. Unua parto. Tradukis el la pola originalo: Lidja Zamenhof. Eldonis: Populara Esperanta Bibliotiko — Amsterdam.

Kiel dua libro en la serio de P.E.B. aperis ĉi tiu romano, kiu kondukas nin en la tempon de Nero. La bela eksterajo ne trompas, ĉar la enhavo estas de granda valoro. Kontraŭ la dekadenco de la antikvaromo speguliĝas la mondrenoviga forto de la nova Religio. Renkonto de la kristanino Ligia kaj la pagano Vinicius estas la komenco de konvertiĝo. Pro la detala priskribo de la voluptplenaj festenoj ni tamen devas rezervi la libron *nur por plenaĝulaj*.

La traduko estas bonega. Nin nur ĝenis la troa uzado de *ado* kaj

igi. Precipe *ado* „*adas*” en la libro kaj kelkloke eĉ estas kontraŭlogike uzata (*malofte* vizitadis). Ĉiuokaze plejofte la formo *sen ad* jam sufiĉas. Ankaŭ frapis nin kelkaj frazkonstruoj kiel: *farata de lertaj en tio sklavoj, kun ŝuldata al li respekto, en la senhomaj ĝis nun stratoj*.

Tamen ĉi tio ne malhelpas la fluan legadon de tiu ĉi ankaŭ en Esperanto belega romano, kies apero estas ĝojiga fakto, pro kiu la P. E. B. meritas dankon kaj..... abonantojn.

JACĴO HOLM KAJ LIAJ AMIKOJ.

Verkis: W. G. v. d. Hulst. Tradukis: H. C. van Leeuwen.

Eldonis: G. F. Callenbach, Nijkerk, Nederlando. Ilustris: Isings.

Nederlandaj knaboj tre ŝatas librojn de v. d. Hulst, kaj „Jaap Holm” estas certe la plejŝatata libro. Estis do bona elekto, kiun faris Sro. van Leeuwen, kiam li intencis doni al la Esperantista junularo Esperante verkitan verkon. Sed junularlibro ankaŭ en Esperanto havas specialajn postulojn kaj laŭ nia opinio la tradukinto de Jaĉjo Holm ne tute sukcesis en sia laŭdinda klopodo.

La vortfarado ne ĉiam estas simpla. Formaj kiel: *infanajuloj, krudrespondi, ekzemplorigardi, tedinsistente* k.a. ne tuj estas kompreneblaj. Krom tio tute senbezonaĵoj kunmetitaj tempoj pezigas la lingvon.

Strange aspektas por ni la nomoj: *Kes, Tos, Gerit*, kiuj certe ne sonas kiel la holandaj nomoj: *Kees, Toos, Gerrit*. La laŭnederlanda: *tiel rapide, kiel li povas* (p. 18) devas esti: *kiel eble plej rapide*. La esprimoj: *mi instruos vin, atendu nur, mi volas vin*, ne samvaloras la holandajn: „*ik zal je leren*”, „*wacht maar*”, „*ik zal je*”.

La tradukinto troe rigardis la originalan tekston kaj ne sufiĉe zorgis por redono en simpla porgeknaba Esperanto. Tial la libro ne estas tiel facile kaj flue legebla, kiel ĝi devus esti por plene plaĉi al geknaboj.

Tamen la laboro de la tradukinto tute ne estas senvalora. La libro amuzigos grandajn kaj malgrandajn homojn. Ĉiu povas aĉeti tiun ĉi libron, kies eksteraj bonege prizorgis la eldonisto.

VERDAJ DONKIĤOTOJ de Julio Baghy.

Eldonis: Aleksandro Szalay, Budapest.

La unua parto rakontas la historion de Paŭlo Paal, kamparano, kiu kleriĝas kaj socialistiĝas. Bedaŭrinde estas, ke la ĝuado de la ĉarma, bela, klara lingvo ne estas rekomendinda, ĉar la mondpercepto de Baghy ne povas esti nia, kaj lia moralo ne estas ekceptebla por Katolikaj. Oni estu singarda: infanoj de 7 ĝis 70 jaraĵoj ne legu la tragedian historion de la vojperdinta Donkiĥoto.

La dua parto estas miksaĵo de bonhumoro, amareco kaj sarkasmo. La „Rondo familia” en simpla lingos desegnas karikaturojn kaj batalas kontraŭ la ĉiama kaj ĉiea batalado *en, per kaj por* Esperanto. Nur tiu, kiu havas sufiĉe da distingpovo povas legi la duan parton kaj konatiĝi kun la verdaj donkiĥotoj, kiuj vagas tra Esperantujo. Eble li rekonos amikojn kaj eble ankaŭ sin mem.

LA SORĈISTINO EL KASTILIO.

Salom Asch.

Uit het Jiddisch vertaald door I. Lejzerowicz. Uitgave: „Literatura Mondo”, Budapest 1933. Verschenen in de serie van „AELA”.

Een pamflet van een zóó laag gehalte, als men nauwelijks zou verwachten, dat in de Europeesche cultuurlanden nog kan worden gedrukt. Een schande voor onze Esperanto-literatuur, een boek dat aan de Esperantobeweging ontzettende schade berokkent, tenzij 't feit dezer uitgave oogen-openend werkt bij vele Katholieken.

Wat mag de uitgevers toch hebben beziel, zich op een dergelijke wijze te compromiteeren? Het boek is één godslastering, één infame historische leugen. Elke gedachte aan goede trouw moet worden afgewezen. In vaak liederlijke taal worden de grofste beschimpingen gericht aan het adres van de H. Maagd Maria en aan heel de Katholieke Kerk.

Dit boek valt zonder eenigen twijfel onder het verbod der Kerkelijke Boekenwet. Onze lezers weten wat dit beteekent en hebben hieruit de consequenties te trekken.

De „Hungara Antologio” uit deze serie moesten we reeds afwijzen. Dit boek maakt de maat vol.

Het blijkt duidelijk, dat deze uitgevers boeken in den handel brengen, die wij, Katholieken, moeten afwijzen, of 't hun voorkeur is of niet.

Een abonnement op de AELA-Serie is — zooals uit bovenstaande gegevens blijkt — voor ons, Katholieken, verboden.

H. D.

UITGAVEN VAN DE FEDERATIE VAN ARB.-ESPERANTISTEN.

Nia lernolibro, door Jac. Lem Jr. Derde druk.

Het feit van een derde druk in zo korte tijd zegt genoeg over de gebruikswaarde van dit leerboek voor Arbeiders-Esperantisten. We bemerkten enkele kleine wijzigingen. Ook nu nog een overbodige

behandeling van in 't Nederlands niet meer bestaande naamvals-
vormen en geen gebruik van de internationale schrijfwijze voor het
metriek stelsel. Enkele grote oefeningen zijn gesplitst in A en B.

Als leerboek blijven we deze uitgave bewonderen. *Ons* leerboek
kan het niet zijn. Daarvoor is de inhoud van de zinnestelsels in de
oefeningen te eenzijdig en te „doelbewust”. Het leerboek kweekt
goede Esperantisten, maar ook klassestrijders. *Voor Katolieke kur-
sussen niet bruikbaar.*

Vertaling der Oefeningen, voorkomend in *Nia Lernolibro*, door
J. Lem Jr.

Dit boekje in dienst van de leider der kursus kan het werk verge-
makkelijken. *Goed* gebruikt door hen, die zonder leiding werken,
kan het veel nut stichten. Maar wie het gebruikt om gauw even het
opgegeven werk te maken, zal nooit Esperanto leren. Dit is de
gevaarlijke kant van dit en soortgelijke vertalingen.

Wat ieder van Esperanto weten moet, door G. P. de Bruin.

In 23 bladzijden een beknopt overzicht van ontstaan, structuur,
ontwikkeling, verbreiding, organisatie, literatuur, gebruik enz. van
Esperanto. Bruikbaar voor iedereen, die gauw iets weten wil over
Esperanto.

Voor het examen A.

Een handig samengestelde handleiding met oefeningsmateriaal
voor A-kandidaten voor het Fed. Examen. O.m. 10 series van
15 zinnen ter vertaling in Esp. Ook voor anderen leerzaam.

Amerika bestond reeds vóór Kolumbus, E. Lanti. *fundamentele*

Brochurette over Esperanto in belang van het socialisme en ver-
band houdend met het 14e S.A.T.-Kongres, dat naar Lanti hoopt,
veel zal bijdragen tot ontdekking van het Esperantoland.

Arbeiders leert Esperanto.

Deze aansporing is te lezen op een smaakvol uitgevoerd aanplak-
biljet, ontworpen door H. J. de Geest. Niet schreeuwend en toch
energiek aansprekend zal dit raambiljet uitstekend zijn werk doen.

KORESPONDEJO.

Fr. M. P. te Hilversum. Zie N.K. No. 10, Febr. 1933. In 't ver-
volg zullen we op geregelde tijden de aankondiging van de data
enz. herhalen.